VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za mlýny, vodou a ztraceným zvonem do Rožďalovic

GPS souřadnice: 50.3082664, 15.1705828

Praktické informace

Délka trasy: 6 km

Obtížnost: Lehká trasa vedoucí z velké části po rovince lesem. Výlet je možné jet s kočárkem, na kolech, na odrážedlech (ovšem pouze kratší cestou po zelené). Pejsky vzít můžete také, bude se jim zde moc líbit. Trasu projdete volným tempem za necelé dvě hodinky.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: Z Prahy se dostanete do Rožďalovic po dálnici D10 → sjezd 33 → směr Luštěnice → Rožďalovice. Přibližně 70 km ujedete za hodinu a čtvrt.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: v ulici U Barborky (naproti zámku) – zdarma

WC: Bučický mlýn

Možnost občerstvení: Bučický mlýn

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová se psem Aragornem.

Trasu testovali: Aneta a Matyáš z Benátek nad Jizerou.

Postřehy dětí:
Anetka (5 let): „Mamka říkala, že půjdeme kratší cestou, ale já chtěla vidět bažiny. Sice jsem byla na konci špinavá, ale cesta byla napínavá.“
Matyáš (11 let): „Nejlepší na celém výletě bylo, jak jsme lezli přes nebezpečné klády. A pak oběd ve mlýně!“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zveme vás na procházku kolem překrásného Bučického rybníka nedaleko města Rožďalovice. Budete hledat nápisy na sochách, u krásného mlýna uvidíte oslíky, koně a pávy. Tato celoročně přístupná nenáročná naučná stezka je totiž vhodná i pro rodiny s dětmi a seniory. Půjdete kolem řeky Mrliny s výhledem na zámek a kostel. Zdejší lesy a četné rybníky inspirovaly k tvorbě řadu malířů. A nejen malířů. Básník Viktor Dyk dokonce věnoval Rožďalovicím jednu ze svých básní ve sbírce *Devátá vlna*. Třeba výlet k něčemu inspiruje i vás. Výlet vznikl s pomocí Místní akční skupiny SVATOJIŘSKÝ LES, z.s. v rámci projektu Místní akční plán vzdělávání na Nymbursku a je zdarma.

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky,
dnešní cesta za hádankou povede nejprve kolem pastvin a potom vás protáhne kolem mlýna a rybníka do lesů. Prckové mohou jít kratší trasu, ale ti větší by mohli zkusit objevit tajnou stezku mezi močály a rybníky, která vás přivede až k tajemnému místu, kde kdysi stála tvrz. Kdo si tam troufne jít? Stejně jako u našich ostatních výletů jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Půjdete-li správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Doplňovačka

Vyrážíme na výlet!

Přijíždíte-li do Rožďalovic z náměstí Husovou třídou, uvidíte na konci této třídy oko uchvacující obraz. Nad obecnou školou se na vyvýšenině tyčí k nebi dvě věže kostela sv. Havla, krásné barokní stavby.

Za chvilku se na ni půjdeme podívat. Nejprve ale zaparkujte na veřejném parkovišti naproti zámku v ulici U Barborky.

Utáhněte si tkaničky i suché zipy, zapněte bundičky, zkontrolujte, zda máte v batůžku svačinku, a hned se zajděte podívat k barokní **soše svatého Jana Nepomuckého**. Čekají vás zde první úkoly.

Zkuste najít na soše lebku. Kdo první najde jelena? A kdo korunu?

Teď spočítejte hvězdičky, které má Jan nad hlavou, a vynásobte toto číslo dvěma.

1. **Napište výsledek do doplňovačky.**

Koukněte přes silnici. Uvidíte krásnou žlutou stavbu. Je to trojkřídlý dvoupatrový barokní **zámek ozdobený sochami** Michala J. Brokoffa. Nad jeho středním křídlem se „věží“ hodinová vížka. V severním křídle je zachována zámecká kaple s původním zařízením, v některých sálech rokokové nástěnné malby z roku 1770. Nedaleko stojí dvě významné barokní sochy sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého. Dnešní vzhled zámku je výsledkem úprav v letech 1935 a 1938. V současné době je zde domov důchodců.

U Jana Nepomuckého už jsme byli, teď se přesuneme k Václavovi.

Máme tady nějakého Vašíka? Tak, Vašku, můžeš jít první a zkus najít na soše orlici. Pokud se ti to podaří do minuty, dotkni se jelena pod orlicí a můžeš si něco přát. Určitě se ti to splní! :)

Pokud Vašíka nemáme, ať jde kdokoli, co má jméno, které obsahuje písmenko A.

Kdo ví, jak se jmenuje samice, tedy manželka jelena? Jelenice to není… Ani srna. □□

Hned vedle sochy je skupina památných stromů. Najděte cedulku a…

2. **Opište PRVNÍ slovo za slovem SKUPINA.**

Po schodech sešupitejte ke **kostelu sv. Havla**. Vypráví se, že na místě tohoto nádherného chrámu stál dříve minikostelík sv. Petra a Pavla, kolem nějž v roce 1726 vystavěli kostel nynější, aniž by kostelík zbořili. Takže uvnitř nového kostela stále stál starý, ve kterém se i během stavby sloužily mše. Kostelík byl zbořen, až když byl nový kostel dostavěn.

Kostel je to opravdu krásný! Ale co ten totem před ním? Že by se sem zajel podívat i Vinnetou?

Jak se jmenuje nejlepší kamarád apačského náčelníka? Víte to? Jestli ne, jistě pomůžou rodiče. :)

Všimněte si kamenného erbu nad vchodem do kostela. Neviděli jste ho už dneska?

Až si kostel prohlédnete, sejděte k soše mistra Jana Husa. Čeká tu na vás další otázka.

3. **Jak se obecně jmenuje předmět, který drží v ruce?**

Ze všech stran sochu pořádně prozkoumejte a vypátrejte, kdy byla vytesána.

Kdo už byl tenkrát na světě? Možná vaše prababička nebo pradědeček…

Ptáme se rodičů: Kdo byl v té době prezidentem Československa? :)

Teď nás napadá… Víte, děti, kdo byl Jan Hus?

Jan Hus se narodil roku 1371 v Husinci u Prachatic. Od roku 1390 studoval na Karlově univerzitě v Praze a byl vysvěcen na kněze. Je především znám jako snad největší český reformátor. Usiloval o nápravu křesťanské církve a společnosti. Kázal

v českém jazyce, ve kterém napsal i některé knihy. Svými názory se pochopitelně znelíbil vysokým představitelům církve, dostal se do sporu se samotným papežem. Kritizoval třeba to, že církev bohatne na úkor chudých lidí a že si bohatí lidé mohou koupit odpustky za své hříchy. Po kletbě, která nad ním byla vynesena roku 1412, odešel Jan Hus z Prahy a žil nejprve na Kozím Hrádku a v Sezimově Ústí, poté na hradě Krakovci u Rakovníka. V roce 1415 odjel na pozvání císaře Zikmunda do Kostnice na koncil, aby zde obhajoval své učení. Po několika slyšeních u koncilu byl Jan Hus prohlášen za kacíře, zbaven kněžské hodnosti a odsouzen k smrti upálením. Své učení odmítl odvolat. Jan Hus byl zavražděn 6. července 1415. Jeho popel byl hozen do řeky Rýna, aby po něm nezbyla žádná památka. Jeho smrt posílila v českých zemích reformní hnutí, jež přerostlo v období husitských válek.

Lindnerovou ulicí se nyní vydejte doleva směrem k Bučickému mlýnu. Jděte po silnici po levé straně. Chvilku vás bude provázet zelená turistická značka. U tříděného odpadu ale odbočuje doprava (tudy se pak vrátíte), vy ovšem pokračujte po silnici.

Zastavte se až u kříže.

4. **Opište čtvrté slovo z nápisu.**

Pokračujete po silnici. Najdete studnu? Jaká je v ní voda? Pitná, užitková, minerální, nebo živá?

Ve které pohádce Jiřík pro svého krále hledal živou a mrtvou vodu? Jako barvu vlasů v ní měla princezna? Má tady nějaká malá princezna také takové vlásky?

Najděte dům číslo 21. Jaký předmět najdete v jeho čísle? Znáte nějakou hádanku s tímto předmětem?

Leze, leze po železe, nedá pokoj, až tam vleze. Co je to?

Vstupujete mezi pastviny. Provoz je zde minimální. Tak si můžeme říct ještě nějaké hádanky. Schválně, kolik jich uhádnete!

Nemotora skoro slepý, hlína se mu na nos lepí. Pracuje i v neděli, razí v zemi tunely. (krtek)

Čtyři rohy, žádné nohy, chaloupkou to pohne. Kdo je to? (šnek)

Nemá to huby, ale tři zuby, u jídla slouží, po něm netouží. (vidlička)

*Má sto jehel, žádnou nit. Umí dupat, ne však šít. (*ježek)

Máme i jednu speciální hádanku pro rodiče. Odpověď na ni neprozradíme. Jen ať si také lámou hlavičky. :)

Kdo to dělá, nechce to, kdo to koupí, nepotřebuje to, kdo to potřebuje, neví o tom.

Vzdalujeme se od Rožďalovic. Než dojdeme k naučné tabuli č. 2, máme čas na historickou vsuvku. Koho nebaví, přeskočí ji.

Název městečka Rožďalovice podle jednoho z výkladů pochází ze staročeského slova „rožďál“, tedy medvěd. Stejně jako v celých Čechách žili totiž v dávných dobách i v tomto kraji medvědi. A jestli jich tu bylo třeba o něco víc než jinde, „Medvědovice“ by se nabízely. Jeden z posledních brumlů byl zastřelen u Tuchomi myslivcem Janem Kulichem dne 8. listopadu 1623. Pravděpodobnější však je, že název města pochází od příjmení Rožďál, které se mohlo odvozovat od slova „rozha“, tedy větev. Vzhledem k tomu, že byly Rožďalovice (Větvovice) vždy zalesněny, je to docela pravděpodobné. Mezi nejvýznamnější osobnosti města zajisté patří Jan Lucemburský. Za zásluhy získal od krále privilegia, a proto se roku 1340 Rožďalovice stávají městem. Jenže vyhořely a privilegia zanikla. Vzkříšena byla s obnovou města roku 1666. Práva obnovil císař Leopold I. Josef I. s Josefem II. je potvrdili.

Zastavte se u naučné tabule č. 2.

Určitě jste si všimli pastvin, které se kolem rozprostírají. Před několika lety se zde pásli GASKOŇCI! Ne, d'Artagnana ze *Tří mušketýrů* mezi nimi nehledejte. Gaskoňci jsou krávy!

My si nejsme jisti, zda se tady budou pást i tento rok, ale věříme, že cedule tady zůstane, a tak přidáme hádanku a pár informací z ní.

Jak se jmenuje území v Pyrenejích, odkud skot pochází?

GASCONNE je původní gaskoňské plemeno známé již od roku 1894, které bylo v Jižní Francii – hlavně v Pyrenejských horách – využíváno v lesním hospodářství při svozu dřeva. Díky těžké práci byly tyto krávy samý sval. Přibližně od roku 1990 je už ovšem toto plemeno intenzivně šlechtěno výhradně kvůli masu. Do dnešní doby si plemeno (ne maso) zachovalo tvrdost a odolnost, nevadí mu spásání chudé vegetace na strmých svazích hor ve vysoké nadmořské výšce, dokonce bez problémů snáší extrémní změny počasí. Pro tyto vlastnosti je oblíbené hlavně v suchém Španělsku, ale také v „mokré" Anglii. Jde o rohaté plemeno (rohy jsou u hlavy bílé s přechodem do černé na špičkách). Krávy dosahují hmotnosti kolem 650 kg a 140 cm výšky v kříži. Hmotnost býků nad 3 roky je přibližně 950 kg při výšce v kohoutku kolem 146 cm. Zbarvení zvířat je světle šedé až stříbrné, s krátkou srstí. Česká republika byla první zemí, do které bylo toto plemeno z Francie exportováno (v roce 1994).

Vidíte kravičky?

6. **Jak se říká krávě, co ještě neměla telata?**

Pokračujte po silnici a naučné stezce. Název dostala podle svého největšího lákadla: Bučického mlýna.

První písemný záznam o budově na hrázi Bučického rybníka je doložen z roku 1639. Ví se, že v původním stavu byl mlýn funkční zhruba 300 let a že u něj byla i pila. Dům byl přestaven až na začátku 20. století a v nové podobě fungoval do roku 1963. V současné době je soukromým majetkem a poskytuje krásné ubytování v romantickém vesnickém stylu.

Už ho vidíte? Nebo vás zaujala ohrada s oslíky? Všimli jste si, že má téměř každý oslík na zádech kříž?

Znáte pohádku, ve které hraje osel důležitou roli? Buší v ní obušek a prostírá se kouzelný ubrousek...

Který příkaz dáte ubrousku, aby vyčaroval dobré jídlo?

7. **Doplňte: Ubrousku, ……..**

U penzionu najdete mlýnské kolo. Bohužel je už nefunkční. Ale stále krásné. Můžete se na něj jít podívat.

Zdejší mlýny zřejmě nikdy nebyly poháněny vodou z Bučického rybníka, ale náhonem z Babínského rybníka na Libáňském potoce severně od mlýna. V roce 1910 byl mlýn přestavěn a modernizován. Vodní kolo nahradila turbína. S tou fungoval až do roku 1963. Pak čtyřicet let chátral, než po roce 2000 došlo k jeho rekonstrukci a přeměnu v penzion. Na hrázi přibyla zdařilá replika větrného mlýna s terasou nad hladinou rybníka. Co na tom, že nemá žádné historické opodstatnění! Do krajiny krásně zapadá. Jako by tu tenhle větrný mlýnek stál od nepaměti... Jukněte na něj! Je napravo, hned u rybníka.

Nejprve ovšem najděte naučnou tabuli č. 4. Je nadepsaná POVODÍ MRLINY. Na ní vyhledejte fotku kosatce. To je taková fialovomodrá kytička.

8. **Jaké je druhové jméno kosatce?**

Bučický rybník má tvar půlměsíce a jeho vodní plocha zaujímá 40 ha. Je součástí ptačí oblasti *Rožďalovické rybníky*. Kromě Mrliny je ze severu napájen náhonem z Libáňského potoka a bezejmenným tokem z nedalekého rybníka Pařízek. Břehy rybníka jsou lemovány lesy. Tam, kde stromový porost ustupuje rákosí, je stezka. Proto je tudy krátká procházka v kteroukoli roční dobu příjemná.

Než vyhledáte zelenou značku, máme pro vás další otázu.

U mlýna často žije jedna pohádková postava. Víte, která to je? Ano, je to vodník.

9. **Jak se jinak řekne vodník?**

(Poradíme, že slovo začíná na H.)

Vyrazíme po zelené turistické značce po hrázi Bučického rybníka. Ten navazuje na malý Lohovský rybník s cennými rákosinami. V současnosti je v lokalitě evidováno na 205 druhů ptáků, 136 druhů zde také hnízdí. Mezi nejvzácnější patří moták pochop a jeřáb popelavý. Spatřit můžete například i bukače velkého, orla mořského, luňáka červeného, strnada lučního, chřástala kropenatého, čápa černého nebo sýkořici vousatou.

Co mají ptáci místo pusy?

Víte, jak vypadá takový moták? Ne, nemyslíme tajné dopisy z vězení... Zajímá nás dravec! :)

Moták pochop je 55 cm dlouhý dravý pták z čeledi krahujcovitých. Z motáků je u nás největší. Samice je celá tmavě hnědá se žlutou hlavou a hrdlem. Samec je celkově světlejší a pestřejší. Hlavu má světle žíhanou tmavými svislými proužky, které pokračují až na přední část těla. Hnízdo staví jen samec! Asi proto ho tvoří jen pár větví a rákosových stébel a nebývá vysoko, obvykle jen těsně nad vodou nebo nad zemí. Faktem ale je, že když dojde na hnízdění, nosí sameček den co den do hnízda další stébla suché trávy. Počátkem května samice postupně naklade až pět světlých vajíček, na kterých sedí 33 dnů. Většinou sama... Samec jí nosí potravu, převážně ulovené hraboše. Ale moták pochop dokáže ulovit i bažantíka či zajíčka. Vylíhlí motáčci opouštějí hnízdo po čtyřiceti dnech. Koncem září až počátkem října ptáci odlétají do Afriky.

Kdo by chtěl bydlet v hnízdě? Komu by se zamlouvalo odlétat s podzimem do jižních krajů? Brali byste k obědu hraboše? :) My nevíme, protože jsme to ještě nezkoušeli. Asi by nám ale stejně jako u ryb vadilo příliš mnoho kostiček na málo masíčka.

Zelená turistická značka pomalu opouští rybník a táhne vás do lesa. Vyzkoušíme vaši pozornost.

11. **Jak se jmenuje rybník?**

Příjemná lesní cesta vás pomalu stáčí k obci. Brzy narazíte na řeku Mrlinu. Než to bude, povíme vám jednu místní pověst. *V údolí mezi zámkem a Židovským vrchem je pozemek, kterému se říká Jalovina. K tomuto místu se váže následující pověst. V dobách, kdy zuřily husitské války, táhl s polními vojsky zdejším krajem k Jičínu Jan Žižka. Obyvatelé Rožďalovic ze strachu před jeho bojovníky utekli. I se skromným majetkem a dobytkem přesídlili do okolních rozsáhlých lesů. V rožďalovickém kostele měli do té doby velkou vzácnost. Na věži byl zavěšen a věky vyzváněl zvon ulitý z ryzího stříbra. Jeho hlas byl slyšet po celém kraji. Byl tak nádherný, že se zdálo, že zpívá překrásnou melodii. Rožďaloviční měšťané chtěli tuto vzácnost před husitskými vojsky uchránit. Zvon z věže sňali, chtěli ho ukrýt na protějším návrší. Museli však přes bažinaté místo zvané Jalovina postavit dřevěný most, aby po něm mohl vůz s naloženým zvonem přejet na druhou stranu mokřadu. Most však neunesl váhu nákladu, prolomil se, vůz se zřítil do bažiny. A s ním i vzácný stříbrný zvon. Zmizel v černém bahně. Když války utichly, dali obyvatelé Rožďalovic přes Jalovinu postavit nový most a pokoušeli se potopený stříbrný zvon vylovit. Jejich snahy však byly marné. Nejdříve nemohli nalézt místo, kam zvon zapadl, pak zase zjistili, že je příliš hluboko. Nenašel se nikdo, kdo by ho dokázal vrátit na světlo denní. A tak tam leží dodnes.*

Když se budete dobře dívat, možná ho najdete. :)

Spíš je ale pravděpodobné, že narazíte na skřítka Rákosníčka. Je to tu pro něj jako dělané, takže není vyloučené, že se sem přestěhoval.

Máte rádi tento Večerníček?

12. **Jak se jmenuje rybník, ve kterém Rákosníček bydlí?**

Kdo první uvidí Mrlinu?

Mrlina je řeka v Královéhradeckém a Středočeském kraji, pravý přítok Labe. Odvodňuje části okresů Nymburk a Jičín. Je 51,6 km dlouhá. Dřívější jméno řeky je Mrdlina, na horním toku byla také nazývána Leština. Upřímně: Mrlina zní mnohem lépe než Mrdlina. :)

V řece žijí klasické české ryby. Zkusíte nějaké vyjmenovat? Třeba kapr, candát, ... Nezapomeňte ani na sumce a úhoře, i když se na prutech ani talířích neobjevují právě často.

Úhoř je krásná ryba, která vypadá jako had. Je to taková ryba neryba. Znáte ji z pohádky, o které jsme dnes již mluvili. O této rybě psal také spisovatel Ota Pavel.

Tato ryba neryba má silně vyvinuté kožní dýchání. Prapodivný tvor přežívá zahrabán v bahně, přechodně dokonce bez vody. V krvi mu koluje silně toxický jed podobný zmijímu. Už 0,5 g zabije během čtyř minut středně velkého psa. Vydra se však dokázala s tímto problémem vypořádat a tvory loví. Jed se rozkládá při teplotě 60 °C, proto se maso bez problémů používá v kuchyni (tepelnou úpravou se jed odbourá). Nebezpečné však může být zasažení oka nebo otevřené rány krví.

Nejvyšší doložený věk této ryby je 85 let. Všechny tyto ryby (odkudkoli, ať z Evropy či Afriky) se třou v Sargasovém moři. Některé kvůli tomu musejí absolvovat cestu dlouhou až 7000 km. Když vylíhlé larvy doplují zpět do Evropy či Afriky, nejdříve se změní v bezpohlavní jedince. Část zůstane v ústí řek, část pluje do vnitrozemí. Ti, kteří zůstanou v klidné vodě, se změní v samce, ti, kteří plují dále, v samice. Proto jsou v naší republice prakticky jen samice. Od roku 2008 je tato ryba uvedena v Červené knize ohrožených druhů.

Jak se jmenuje pohádka, ve které Jiřík sní kousek úhoře, porozumí řeči zvířat a musí svému králi vysloužit princeznu?

13. **Doplň název: O .....**

Z lesa vycházíme opět mezi louky. Místo je to překrásné, však má také překrásné jméno. Že nevíte, jaké to je? Však se to za chvilku dozvíte.

Jako poslední dnes budete hledat velký strom. Dub Židák u Rožďalovic je památný. Roste na okraji stejnojmenného lesa u zeleně značené turistické cesty. Je vysoký 30 metrů, obvod kmenu je 380 cm.

Až ho najdete, určitě si na památku strčte do kapsy jeden jeho plod, který leží na zemi. Jak se mu říká?

Žaludy používal jako náboje do bambitky velmi známý pohádkový loupežník. Bydlel ve městě Jičíně, později v lese Řáholci, který odsud není daleko.

14. **Jak se jmenuje loupežník?**

Máme ho moc rádi. Také jeho ženu a chlapečka. Jak se jmenovali?

Zelená značka vás přivede až na cestu, kterou dobře znáte. Vydáte se po ní doleva, pak nahoru k parkovišti.
Z doplňovačky na vás kouká jedná strašně dlouhá tajenka. Dala nám zabrat! :)

Je to jméno místa, kde jste se dnes pohybovali.

Pojmenování oblasti je starodávné a označuje rozsáhlý lesní komplex ve Středních Čechách na Nymbursku v okolí Loučeně. Hvozdy, které jsou opředeny mnoha pověstmi. Jedna vypráví o klášteru sv. Jiří, který stál v srdci těchto lesů při cestě vedoucí z Prahy do Jičína. Do historie kraje se zapsala řada významných osobností. Žili a inspiraci zde nabírali například Bedřich Smetana, Bohumil Hrabal a další. Lokalita se pyšní mnoha muzei, hrady, zámky, rozhlednami. Kdo rád pochoduje nebo šlape do pedálů, najde tu skvělé trasy pro pěší i cyklistické výlety. My už tudy při výletech s tajenkou brouzdali mnohokrát. Až si tedy užijete dnešní putování, můžete s námi vyrazit jinam. Jste nadšeně zváni!

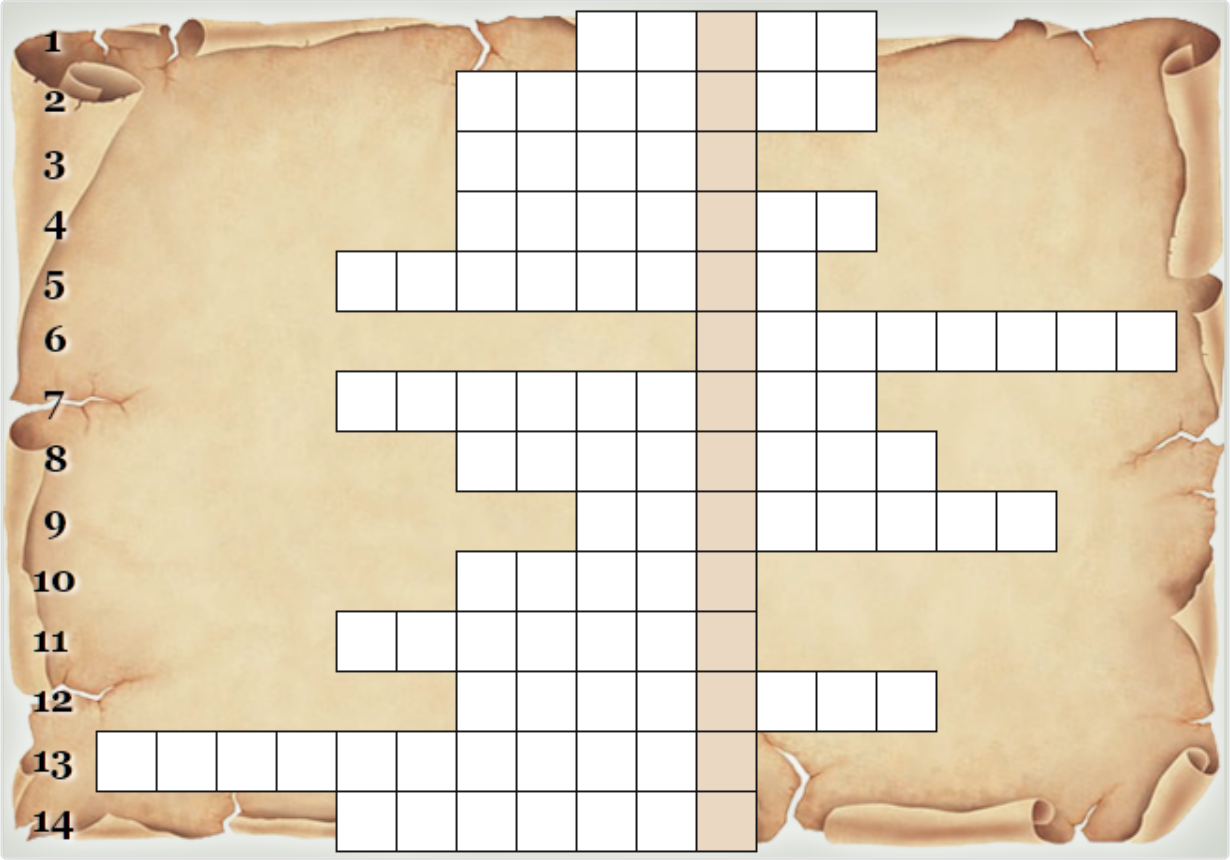
Děkujeme, že jste s námi šli na výlet a děkujeme především neziskové organizaci MAS Svatojiřský les,z.s., díky které tento výlet vznikl a je zdarma.
Místní akční skupina Svatojiřský les je nazvána podle zmíněného rozsáhlého komplexů lesů v severní části nymburského Polabí v okolí Loučeně. K tomuto území se pojí sousední část okresu Mladá Boleslav od Luštěnic po Všejany a z druhé strany okolí obcí Křinec a Rožďalovice.

Doufáme, že se vám výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a třeba zase někdy na shledanou!

V textu byly mimo jiné použity informace z webových stránek www.svatojirskyles-mas.cz, rozdalovice.eu, za které moc děkujeme.

Otázky k tajence

1. **Napište výsledek do doplňovačky.**
2. **Opište PRVNÍ slovo za slovem SKUPINA.**
3. **Jak se obecně jmenuje předmět, který drží v ruce?**
4. **Opište čtvrté slovo z nápisu.**
5. **Jak se jmenuje území v Pyrenejích, odkud skot pochází?**
6. **Jak se říká krávě, co ještě neměla telata?**
7. **Doplňte: Ubrousku, ...**
8. **Jaké je druhové jméno kosatce?**
9. **Jak se jinak řekne vodník?**
10. **Co mají ptáci místo pusy?**
11. **Jak se jmenuje rybník?**
12. **Jak se jmenuje rybník, ve kterém Rákosníček bydlí?**
13. **Doplňte název: O .....**
14. **Jak se jmenuje loupežník?**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 22.11.2026 22:55